

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Із змінами і доповненнями,
затвердженими вченою радою
університету,
протокол № 13 від 28.06.2022 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 127-р від 28.06.2022 р.

Із змінами і доповненнями,
затвердженими вченою радою
університету,
протокол № 10 від 30.05. 2023р.
уведено в дію наказом ректора
№ 126-р від 30.05. 2023 р.

Ректор

Богдан БУЯК

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА»**

**другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка**

Тернопіль 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта / Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	016 Спеціальна освіта
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	016 Спеціальна освіта
ДРУГА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (ПРЕДМЕНТА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ) СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	Інклюзивна освіта
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
СТУПІНЬ	Магістр
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Магістр із спеціальної освіти за спеціалізацією «Інклюзивна освіта»
ПРОФЕСІЙНА ВКАЛІФІКАЦІЯ	

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету імені
Володимира Гнатюка

Григорій ТЕРЕЩУК
«23» травня 2023 р.

РОЗРОБЛЕНО

робочою ОП «Інклюзивна освіта»
Тернопільського національного
педагогічного університету імені
Володимира Гнатюка

Керівник проєктної групи (гарант освітньої
програми)

Надія ГОРІШНА
«21» травня 2023 р.

ПЕРЕДМОВА

Змінено та доповнено робочою групою у складі:

Горішна Надія Мирославівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, спеціальної освіти та менеджменту соціокультурної діяльності ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *керівник проектної групи, гарант освітньої програми*;

Слозанська Ганна Іванівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи, спеціальної освіти та менеджменту соціокультурної діяльності – *член проектної групи зі складу викладачів групи забезпечення*;

Бабійчук Тетяна Михайлівна, директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр Тернопільської міської ради» – *член проектної групи, зовнішній стейкхолдер*;

Медвідь Лілія Олександрівна, студентка 1-го курсу спеціальності Спеціальна освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *внутрішній стейкхолдер зі складу здобувачів вищої освіти*;

Король Ірина Ярославівна, директор закладу освіти I-III ступенів «Тернопільський обласний навчально-реабілітаційний центр» – *зовнішній стейкхолдер (роботодавець)*.

Подтабачна Ольга Володимирівна, практичний психолог, заступник директора з навчально-виховної роботи Комунального закладу Тернопільської міської ради «Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів» – *зовнішній стейкхолдер (роботодавець)*;

Гладищук Анна Миколаївна, директор комунальної установи Інклюзивно-ресурсний центр Теофіпольської районної ради Хмельницької області — *зовнішній стейкхолдер (випускник ОП, роботодавець)*.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Логвиненко Тетяна Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Лоза Світлана Іванівна – директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Великобerezовицької селищної ради Тернопільської області.

Кошманюк Мар'яна Василівна – Голова правління ГО «Об'єднання батьків дітей з Spina bifida і Гідроцефалією «Сяйво Духу».

**1. Профіль освітньої програми «Інклюзивна освіта»
зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта»**

1.1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, факультет педагогіки і психології, кафедра спеціальної освіти та інклюзивної освіти
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація	Інклюзивна освіта
Офіційна назва освітньої програми	Інклюзивна освіта
Кваліфікація	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність – 016 Спеціальна освіта Освітня програма – Інклюзивна освіта
Кваліфікація в дипломі	Магістр із спеціальної освіти за спеціалізацією «Інклюзивна освіта»
Форма навчання	Очна (денна), заочна, дистанційна, дуальна.
Мова(и) викладання	Українська мова.
Цикл/рівень	НРК – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці.
Передумови	Ступінь бакалавра із спеціальності «Спеціальна освіта» або за іншою спеціальністю цієї ж або іншої галузі знань за умови успішного проходження вступних випробувань.
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Україна. Сертифікат про акредитацію освітньої програми 2598 від 17.12. 2021 р. Термін дії – до 01.07.2027 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/fpp/opp_016.php
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних розв'язувати комплексні проблеми, пов'язані з навчанням, вихованням, розвитком та соціалізацією дітей з особливими освітніми потребами, здійснювати освітню, інформаційно-	

роз'яснювальну, консультативну, науково-методичну, координаційну, аналітичну та прогностичну діяльність щодо організації, супроводу та розвитку інклюзивного навчання.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	<p>Галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка» Спеціальність 016 «Спеціальна освіта» Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі інноваційного характеру пов'язані з навчанням, вихованням та соціалізацією дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: система наукових теорій і концепцій щодо спеціальної та інклюзивної освіти, функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами; технології розвитку осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові (теоретичні, емпіричні, математичні, статистичні), психологічні та педагогічні методи аналізу проблем спеціальної та інклюзивної освіти; інформаційно-комунікаційні технології; методики і технології корекційно-розвивальної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання; спеціалізоване програмне забезпечення; інструменти, необхідні у процесі надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг особам з особливими освітніми потребами.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма з орієнтацією на підготовку фахівців, здатних до надання освітніх, інформаційних, консультативних послуг та здійснення науково-методичної, координаційної, дослідницько-аналітичної та викладацької діяльності у системі інклюзивної освіти.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування і розвиток професійної компетентності для роботи в інклюзивному освітньому середовищі, здійснення науково-методичної діяльності з урахуванням сучасних інноваційних процесів у сфері інклюзивної освіти.

	<p>Ключові слова: інклюзивна освіта, інклюзивне навчання, соціальна інтеграція, порушення психофізичного розвитку, інклюзивне освітнє середовище, діти з особливими освітніми потребами, психолого-педагогічний супровід, соціально-педагогічна підтримка, освітні послуги, корекційно-розвиткові послуги, інклюзивні заклади освіти.</p>
Особливості програми	<p>Програма передбачає: міждисциплінарний зміст підготовки, який забезпечує опанування та інтеграцію знань у сферах корекційної освіти, педагогіки, психології, соціальних наук та дає можливість здійснювати підготовку фахівців до розв'язання комплексних та різносторонніх завдань в галузі інклюзивної освіти на засадах міжгалузевої та міждисциплінарної взаємодії;</p> <p>прикладний характер навчання, що реалізується через практичне спрямування змісту навчальних курсів, використання інтерактивних методів навчання, проходження практик, та дає можливість забезпечити єдність теоретичних знань, практичних вмінь та особистого досвіду здобувачів;</p> <p>можливість брати участь у програмах академічної мобільності на основі міжвузівських угод шляхом навчання та проходження практики у вітчизняних та зарубіжних закладах вищої освіти, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності випускників на ринку праці.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники можуть працювати у державних, громадських, приватних організаціях і службах, органах місцевого самоврядування та об'єднаних територіальних громад, які надають освітні, психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові, соціально-психологічні, культурно-дозвіллеві послуги різним категоріям дітей з порушеннями психофізичного розвитку та їх сім'ям.</p> <p>Випускники можуть обіймати первинні посади згідно з класифікатором професій ДК 003:2010:</p> <p>2340 Вчитель-дефектолог 2340 Вчитель спеціальної освіти</p>

	<p>2340 Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру</p> <p>2340 Вихователь соціальний по роботі з дітьми з інвалідністю</p> <p>2351.2 Вихователь-методист (заклади, установи соціального захисту дітей), а також на інші посади осіб, які надають освітні послуги особам з інвалідністю та дітям з особливими освітніми потребами.</p> <p>Випускники можуть такі посади згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08):</p> <p>2352 Special needs teachers: Learning disabilities special education teacher; Learning support teacher; Remedial teacher.</p>
Подальше навчання	<p>Випускники мають право на подальше навчання за програмами третього циклу FQ-ЕНЕА, 8 рівня EQF LLL, та 8 рівня НРК за галуззю знань «Спеціальна освіта» або суміжною. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Основним підходом у навчанні є практико- та проблемно-орієнтоване студентоцентроване навчання з елементами самоосвіти.</p>
Оцінювання	<p>Методами оцінювання знань студентів є поточні опитування і контрольні роботи, есе, презентації, індивідуальні аналітичні завдання та проекти, заліки, письмові та усні екзамени, захист звіту з практики, прилюдний захист магістерської роботи.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні задачі інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК-3. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані</p>

	<p>рішення.</p> <p>ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-8. Здатність проявляти креативність та творчість у професійній діяльності.</p> <p>ЗК-9. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем, пов'язаних з навчанням, вихованням та соціалізацією дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>ФК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>ФК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.</p> <p>ФК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.</p> <p>ФК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності в умовах швидких соціальних та освітніх змін.</p> <p>ФК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, проектувати та реалізувати власну програму професійного розвитку відповідно до наявних потреб і запитів.</p> <p>ФК-7. Здатність до організації освітнього та корекційного процесу для дітей з особливими освітніми потребами з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.</p> <p>ФК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища на основі розуміння особливостей їхнього особистісного становлення і соціалізації та позитивного</p>

	<p>ставлення на основі загальнолюдських та професійних цінностей.</p> <p>ФК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного, та запобігання професійному вигоранню.</p> <p>ФК-10. Здатність ініціювати якісні зміни у професійній сфері, розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>ФК 11. Здатність представляти та відстоювати інтереси і права дітей з особливими освітніми потребами, здійснювати інформаційно-просвітницьку діяльність щодо підтримки інклюзивної освіти та її впровадження в Україні.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

ПРН 1.	Виявлена здатність аналізувати еволюційні процеси у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.
ПРН 2.	Виявлена здатність здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.
ПРН 3.	Виявлена здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.
ПРН 4.	Виявлена здатність добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.
ПРН 5.	Виявлена здатність аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.
ПРН 6.	Виявлена здатність встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якісної освіти дітей з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.
ПРН 7.	Виявлена здатність робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми

	потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.
ПРН 8.	Виявлена здатність приймати ефективні рішення з питань навчання, виховання та розвитку дітей з особливими освітніми потребами, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.
ПРН 9.	Виявлена здатність вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.
ПРН 10.	Виявлена здатність відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.
ПРН 11.	Виявлена здатність здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.
ПРН 12.	Виявлена здатність організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.
ПРН 13.	Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.
ПРН 14.	Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.
ПРН 15.	Виявлена здатність проявляти ініціативу та генерувати якісно нові ідеї, чітко, логічно й аргументовано пояснювати їх як в звичних, так і в незнайомих ситуаціях.
ПРН 16.	Виявлена здатність визначати та залучати ресурси, необхідні для покращення доступу дітей з інвалідністю та особливими освітніми до корекційно-розвиткових, психолого-педагогічних, соціальних послуг, захищати їх права на інклюзивну освіту.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Усі науково-педагогічні працівники, залучені до викладання навчальних дисциплін освітньої програми, за кваліфікацією відповідають профілю і напряму дисциплін. Їх якісний склад відповідає ліцензійним умовам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері

	<p>вищої освіти для підготовки здобувачів за другим (освітньо-професійним) рівнем (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).</p> <p>З метою підвищення фахового рівня професорсько-викладацький склад, задіяний в освітній програмі, один раз на п'ять років проходить стажування.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення дозволяє здійснювати якісну підготовку фахівців за освітньою програмою. Навчання проводиться в аудиторіях, оснащених сучасними технічними засобами навчання. Студенти мають можливість користуватися комп'ютерними класами з безкоштовним доступом до мережі Інтернет, бібліотекою, спортивними залами і майданчиками, пунктами харчування. Іногородні студенти забезпечуються гуртожитками. Стан усіх приміщень відповідає санітарним вимогам, що засвідчено санітарно-технічними паспортами.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>У Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка функціонує потужна система інформаційного забезпечення, складовими якої є: офіційний сайт університету (http://tnpu.edu.ua), сторінка кафедри у мережі Facebook (https://www.facebook.com/groups/194954956177120), точки бездротового доступу до Інтернету; наукова бібліотека, читальні зали, віртуальне навчальне середовище Moodle.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення навчального процесу включає: навчальний плани, навчально-методичні комплекси дисциплін, навчальні та робочі програми дисциплін; програми практик; методичні вказівки щодо виконання магістерських робіт; пакети комплексних контрольних робіт; авторські розробки (підручники, навчальні посібники, методичні матеріали) професорсько-викладацького складу.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Здійснюється згідно з угодами ТНПУ про національну кредитну мобільність (http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/akadem-chna-mob-in-st.php), укладеними з: Криворізьким державним педагогічним університетом (від 09.02. 2021 р.);</p>

	<p>Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка (від 05. 03.2021 р.);</p> <p>Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича (від 14.04.2020 р.);</p> <p>Рівненським державним гуманітарним університетом (від 21.04. 2021 р., № 2-15);</p> <p>Запорізьким національним університетом (від 27.05.2021 р.);</p> <p>Харківським національним педагогічним університетом ім. Г.С. Сковороди (від 10.03.2020 р. №01/10-219);</p> <p>ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (від 10.04.2020 р.);</p> <p>Мукачівським державним університетом (від 29.12.2020 р., № 32);</p> <p>Центральноукраїнським державним педагогічним університетом імені Володимира Винниченка (від 23.09. 2020 р.).</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Здійснюється згідно з угодами ТНПУ про міжнародну кредитну мобільність (http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/partners.php), укладеними з:</p> <p>Вустерським університетом (Великобританія) (28.10. 2022 р. – 28.10.2027 р.);</p> <p>Університетом Святого Марка та Святого Іоанна (Великобританія) (25.01. 2022 р. – 24.01.2027 р.);</p> <p>Університетом Humanitas (м. Сосновець, Польща) (27.11.2018 р. – необмежений);</p> <p>Університетом Уппсала (Швеція) (19.11.2019 р. – 18.11.2025 р.);</p> <p>Вроцлавським університетом (Польща) (27.03.2018 р. – необмежений);</p> <p>Гуманітарно-природничим університетом ім. Яна Длугоша в Ченстохові (Польща) (10.10. 2016 р. – необмежений);</p> <p>Університетом ім. Яна Кохановського в м. Кельцях (Польща) (22.05.2015 р. – необмежений).</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Передбачена можливість навчання іноземних студентів у межах ліцензованого обсягу спеціальності за умов попередньої мовної підготовки.</p>

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

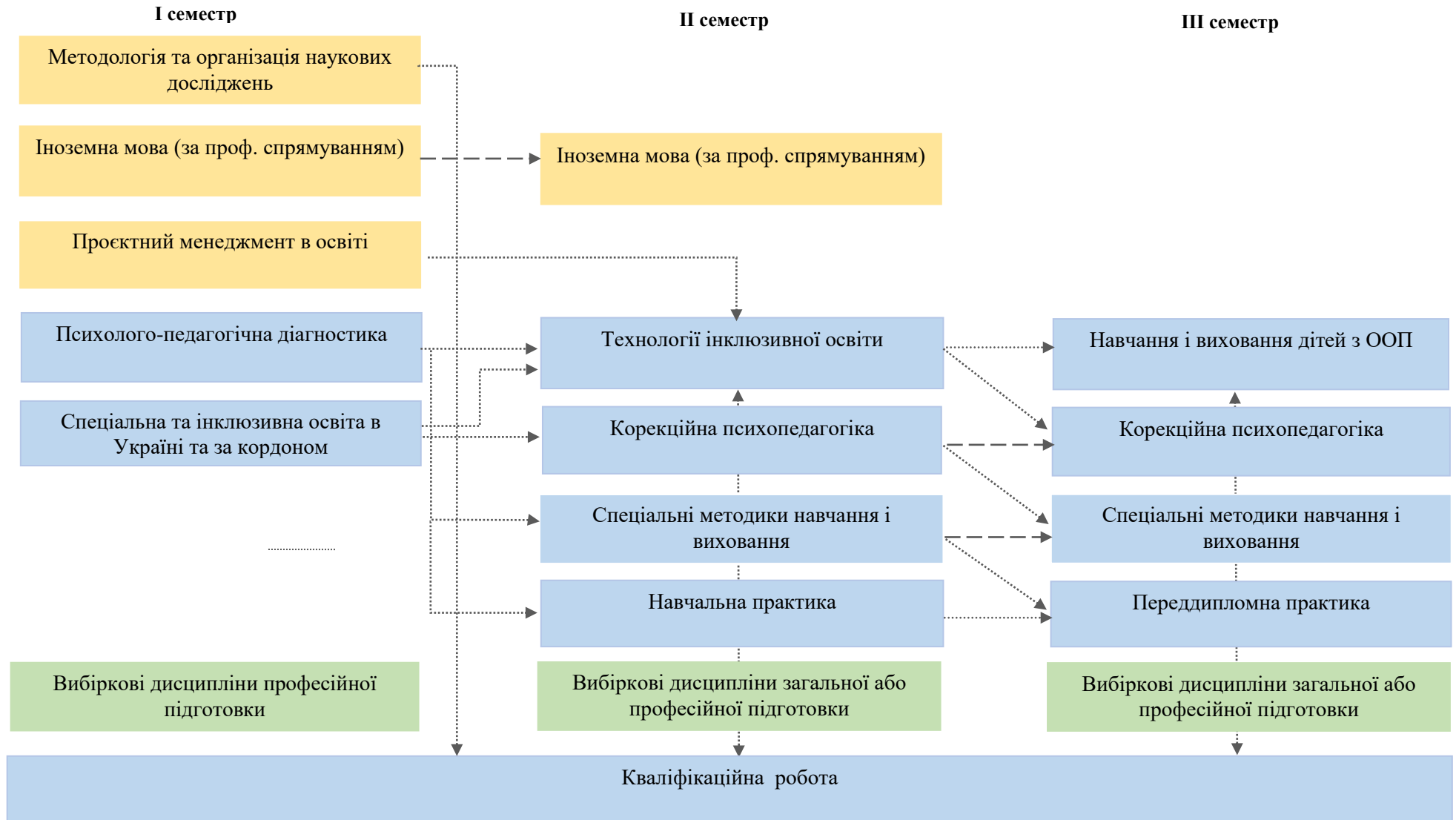
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
1.1. Загальна підготовка			
ОЗ.1	Методологія та організація наукових досліджень	4	екзамен
ОЗ.2	Проектний менеджмент в освіті	3	залік
ОЗ.3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
1.2. Професійна підготовка			
ОП.1	Спеціальна та інклюзивна освіта в Україні та за кордоном	4	залік
ОП.2	Психолого-педагогічна діагностика	4	екзамен
ОП.3	Корекційна психопедагогіка	6	залік, екзамен
ОП.4	Технології інклюзивної освіти	3	екзамен
ОП.5	Навчання і виховання дітей з ООП	3	екзамен
ОП.6	Спеціальні методики навчання і виховання	7	залік, екзамен
ОП.7	Навчальна практика	10	екзамен
ОП.8	Переддипломна практика	10	екзамен
ОП.9	Кваліфікаційна робота	10	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		67	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
2.1. Загальна підготовка			

Вибіркові компоненти*	6	залік
2.2.Професійна підготовка		
Вибіркові компоненти**	17	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:	23	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ	90	

*Вибіркові компоненти (навчальні дисципліни) із загальноуніверситетського каталогу вибірових навчальних дисциплін загальної підготовки та каталогу вибірових дисциплін професійної підготовки освітньої програми, а також навчальних дисциплін з інших освітніх програм чи інших рівнів вищої освіти ТНПУ / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.

**Вибіркові компоненти (навчальні дисципліни) із каталогу вибірових дисциплін професійної підготовки освітньої програми.

2.2. Структурно–логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форма атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація випускників освітньої програми «Інклюзивна освіта» проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.</p> <p>Обов'язковими передумовами допуску до захисту магістерської роботи на засіданні екзаменаційної комісії є: її попередній захист на засіданні випускової кафедри; подача кваліфікаційної роботи та супровідної документації у терміни, передбачені нормативними документами ЗВО; відсутність у тексті роботи плагіату, фабрикації та фальсифікації даних; виконання здобувачем у повному обсязі навчального плану. Допуск до захисту оформлюється підписами наукового керівника та завідувача кафедри у поданні голові екзаменаційної комісії щодо захисту випускної кваліфікаційної роботи.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в галузі спеціальної або інклюзивної освіти; має на меті застосування певних теорій та методів педагогічних наук; характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Вона характеризується певним рівнем оригінальності та унікальності висунутих положень з чітким обґрунтуванням методології наукового пошуку.</p> <p>Текст магістерської роботи не повинен містити фальсифікації та фабрикації даних та відповідати вимогам академічної доброчесності. Перевірка роботи на плагіат відбувається на освітній платформі ТНПУ Moodle.</p> <p>Кваліфікаційна робота до захисту розміщується на офіційному сайті закладу вищої освіти або у його репозитарії.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту</p>	<p>Захист магістерської роботи відбувається прилюдно на засіданні екзаменаційної комісії. Попередній захист роботи відбувається на засіданні випускової кафедри. Апробація результатів дослідження та основних висновків здійснюється через виступи на методичних семінарах, наукових конференціях, публікацію тез доповідей, статей у студентському та магістерських вісниках ТНПУ, у вітчизняних та зарубіжних фахових наукових виданнях.</p>

Внутрішнє забезпечення якості освіти

<p>Система внутрішнього забезпечення якості</p>	<p>Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:</p>
--	---

вищої освіти	<ul style="list-style-type: none"> – визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; – здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; – забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; – забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; – забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективного системи запобігання та виявлення академічного плагіату. <p>Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету, протокол № 7 від 23. 02. 2016 р. із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету, протокол № 6 від 23. 12. 2019 р., уведеними в дію наказом ректора № 281-р від 23. 12. 2019 р.</p>
Принципи та процедури забезпечення якості освіти	<p>Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти в ТНПУ представлені у таких нормативних документах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про організацію освітнього процесу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2022/Polozhenia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu.pdf • Положення про організацію та проведення практик студентів: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/20

	<p>17/Polozhennia pro orhanizatsiiu ta provedenni a praktyk studentiv.pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науковопедагогічних працівників. Положення про реалізацію права на академічну мобільність: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_realizatsii_prava_na_akademichnu_mobilnist.pdf • Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2016/Polozhennja_pro_systemu_vnutr_monitoringu.pdf • Положення про центр забезпечення якості освіти: https://cutt.ly/Q931THF
<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</p>	<p>Механізм створення та періодичного перегляду ОП закладено у «Положення про розроблення і супроводження освітніх програм», що діє у ТНПУ: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2022/Polozhennia_pro_rozroblennia_i_suprovodzhennia_osvitnikh_program_u_TNPU.pdf</p> <p>Група забезпечення спеціальності 016 Спеціальна освіта здійснює моніторинг ринку праці, організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти протягом усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність ОП чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та студентської спільноти й, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації. Пропозиції щодо удосконалення ОП надає програмна рада зі спеціальності 016 Спеціальна освіта як дорадчий орган гаранта ОП, створена Комісією внутрішнього забезпечення якості освіти факультету педагогіки і психології.</p>
<p>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних</p>	<p>Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Він закладений у таких нормативних документах ТНПУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти в ТНПУ ім. В. Гнатюка: https://cutt.ly/1gEnP8e; • Порядок формування рейтингу осіб, що навчаються

<p>стендах та в будь-який інший спосіб</p>	<p>за кошти державного (місцевого) бюджету: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Poria_dok_formuvannia_reitynhu_osib_shcho_navchajutsia_za_koshty_biudzhetu.pdf;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Правила призначення стипендій у ТНПУ ім. В. Гнатюка: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Pravyla_p_ryznachennja_stypendij.pdf; • Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Polozhennja_pro_reitynhove_otsiniuvannja_profesiinoi_diialnosti_naukovo_pedagogichnykh_pratsivnykiv.pdf
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Регулюється Положенням про професійний розвиток Науково-педагогічних працівників: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Polozhennja_pro_prof_rozv_n-p.pdf</p> <p>Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами. В ТНПУ розроблена та реалізується програма професійного розвитку викладачів: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2022/Programa_profesijnoho_rozvytku_vykladachiv_2022.pdf</p>
<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Здобувачі ОП «Логопедія» забезпечені необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, дистанційна освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів різних форм навчання, в т.ч. через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін, дистанційну освітню платформу Moodle. В ТНПУ діють:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про організацію самостійної роботи студентів: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennja_pro_samostiinu_robotu_studentiv.pdf • Положення про дистанційне навчання в ТНПУ ім. В. Гнатюка: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennja_pro_dystantsiine_navchannia.pdf • Положення про електронний навчально-

	<p>методичний комплекс навчальної дисципліни: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_elektronnyi_navchalno_metodychnyi_kompleks_na_vchalnoi_dystsypliny.pdf</p>
<p>Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти</p>	<p>У ТНПУ діє:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про академічну доброчесність та етику академічних відносин в Тернопільському національному педагогічному університеті імені В. Гнатюка: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_academich_dobroches.jpg.pdf • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_zapobihannia_i_vyivlennia%20plahiatu_ta_its_hykh_vydiv_akademichnoi_nechesnosti_u_navchalnii_ta_naukovo-doslidnii%20roboti_ZVO.pdf • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчально-методичній та науково-дослідній роботі працівників: https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/public%20information/Plagiat%20pracivn.pdf <p>В ТНПУ діє Постійна комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_komisiyu_dobrochesn.jpg.pdf</p> <p>Усі здобувачі вищої освіти спеціальності 016 «Логопедія» та науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію ОП, підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти перевіряються на плагіат в системі MOODLE.</p>
<p>Інші процедури і заходи</p>	<p>В ТНПУ діють:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Інституційна модель системи внутрішнього забезпечення якості освіти: https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/Instytutsiina_model_systemy_vnutrishnoho_zabezpechennia_iakosti_TNPU.pdf • Програма заходів із забезпечення якості освіти: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Programa_zakhodiv_iz_zabezpechennia_yakosti_osvity.pdf

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОЗ.1	ОЗ.2	ОЗ.3	ОП.1	ОП.2	ОП.3	ОП.4	ОП.5	ОП.6	ОП.7	ОП.8	ОП.9
ЗК 1.				•		•	•	•	•	•	•	•
ЗК 2.		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 3.		•	•	•			•		•	•	•	
ЗК 4.							•			•	•	•
ЗК 5.			•				•					•
ЗК 6.	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	
ЗК 7.	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•
ЗК 8.		•	•	•		•	•	•	•	•	•	
ЗК 9.		•	•	•		•	•	•		•	•	•
ЗК 10.	•			•			•				•	•
ФК 1.	•	•					•		•	•	•	•
ФК 2.	•			•		•	•	•	•		•	•
ФК 3.						•	•	•	•	•	•	•
ФК 4.				•		•	•	•			•	
ФК 5.		•			•		•	•	•		•	
ФК 6.			•	•	•	•	•	•	•	•	•	
ФК 7.	•				•	•	•	•	•		•	
ФК 8.	•			•		•	•	•	•		•	•
ФК 9.		•		•			•	•		•	•	•
ФК 10.	•	•		•	•							•
ФК 11.		•			•							

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОЗ.1	ОЗ.2	ОЗ.3	ОП.1	ОП.2	ОП.3	ОП.4	ОП.5	ОП.6	ОП.7	ОП.8	ОП.9
ПРН 1.		•		•			•				•	•
ПРН 2.	•		•		•						•	•
ПРН 3.	•	•		•		•		•	•		•	•
ПРН 4.								•		•	•	•
ПРН 5.					•	•		•	•		•	•
ПРН 6.		•		•	•	•	•	•	•		•	
ПРН 7.				•	•		•	•				•
ПРН 8.				•		•	•	•	•		•	•
ПРН 9.			•							•	•	•
ПРН 10.	•	•	•	•					•	•	•	•
ПРН 11.		•					•					•
ПРН 12.				•			•		•		•	•
ПРН 13.		•		•	•		•	•		•	•	•
ПРН 14.	•	•		•	•							
ПРН 15.	•	•	•		•			•		•	•	
ПРН 16.		•		•	•			•				

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ МОН України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу МОН України від 21.12.2017 № 1648. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>
3. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003: 2010. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-%D0%BF>.

Гарант освітньої програми

Надія ГОРІШНА

Програма схвалена на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Протокол № 14 від 21.04. 2023 р.

Завідувач кафедри

Ганна СЛЮЗАНСЬКА

Програма затверджена вченою радою факультету педагогіки і психології
Протокол № 9 від 04.05. 2023 р.

Голова ради факультету

Володимир ЧАЙКА

Освітньо-професійна програма рекомендована до впровадження вченою
радою Тернопільського національного педагогічного університету імені
Володимира Гнатюка

Протокол № 10 від 30.05. 2023 р.

Учений секретар університету

Вікторія ПЕВКО

